

skal derimod angribe dem, der har ødslet med Pengene under Krigen og Dyrtiden. Man maa anerkende Arbejdernes Ret til, hvad de har faaet, og vise dem Tillid f. Elks. ved at give dem Del i Ledelsen, saaledes at de kan faa at se, hvorledes Arbejdets Gang er, og hvorledes Virksomheden i Virkeligheden er grundlagt. Kun paa den Maade kan man genopbygge Samfundet. Man kan det ikke ved at begynde med Mistillid og rejse Kampen mod Arbejderne.

Jeg vil gerne sige som Slutning paa dette Afsnit af min Tale, at for Øjeblikket er det ganske nødvendigt, at vi sørger for at skaffe Arbejde. Jeg sagde, at man skulde støtte det danske Arbejde. Vi skal først skaffe Arbejde til dem, der er og bliver arbejdsløse i denne Vinter. Det har, synes jeg, de foregaaende Talere af det konservative Parti ganske overset. De Herrer har sagt: Understøttelser kan vi ikke blive ved med. Nu vel, det har jeg intet imod; men saa maa man virkelig skaffe Arbejde, saaledes at Folk kan komme til at tjene til Livets Ophold. Det vil Arbejderne hilse med Glæde, og det hilser jeg ogsaa med Glæde. Men hvor er dette Arbejde? Jeg har ikke hørt en eneste paastaa, at man havde noget saadant. Jeg har heller ikke set, at der er foreslaaet noget i Retning af større Arbejder i den forelagte Finanslov. Jeg vil gerne spørge de højtærede Ministre derom. Jeg ved ikke saa lige, hvem jeg skal henvende mig til, om det er til Landbrugsministeren, der efterhaanden har hamstret alle de forskellige Ministerier, eller jeg maaske skal henvende mig til den højtærede Handelsminister, der nu er blevet fritaget for det store Besvær med at være Rigsdagsmand for Fyn og derfor maaske har mere Tid til at beskæftige sig med disse Forhold. Eller maaske er det Udenrigsministeren, der har faaet en ny Lejlighed, hvad ikke ret mange Mennesker kan faa her i Byen, eller maaske er det Trafikministeren. I alt Fald forekommer det mig, at det er nødvendigt, at vi faar gjort op, hvor det Arbejde ligger, som vi skal have udført til Vinter.

Jeg kunde anvise et Sted, hvor der var Mulighed for at skaffe Arbejde til de allerfleste arbejdsløse, i alt Fald i Jylland. Det er ved Dobbeltsporet fra Esbjerg til Lunderskov og fra Fredericia i alt væsentligt op til Langaa. Det er rent Jordarbejde, hvortil der ikke kræves andre Redskaber end Trillebøre og Skovle, det Arbejde kan altsaa udføres uden store Materielanskaffelser. Hvis man havde en Bevilling til disse Jordarbejder, kunde man afskaffe Arbejdsløsheden, i alt Fald i de jyske Byer,

i denne Vinter. Paa dette Omraade og med Hensyn til at skaffe Boliger er det aldeles nødvendigt, at vi reber vore Sejl og viser, hvad Rigsdagen formaar at gøre. Der maa der lovgives, hvis der skal være Mening i Tingene.

Jeg vil dernæst blot sige to Ord om Parlamentarismen, saaledes som den arter sig her for Øjeblikket. Det er virkelig en haltende Parlamentarisme. Der er ikke noget Regeringsparti, der har Flertal her i Salen, og Regeringspartiet er stærkt paa-virket af Mindretal, der ikke har Teorier, der svarer til Venstres virkelige Program. Der er Indre Mission, der er Folk af forskellige Afskygninger og Aandsretninger, der slet ikke oprindeligt var Venstre. Jeg skulde saaledes tro, at den lille Klike, der fastslaar Retningen af Venstres Politik i Øjeblikket, staar meget langt i aandelig Henseende fra den Aandsretning, som den højtærede Statsminister f. Eks. repræsenterer. Det er i Virkeligheden et Mindretal, der fastslaar, i hvilken Retning Parlamentarismen skal gaa. Og ligesom det er et Mindretal indenfor Venstre, der bestemmer, i hvilken Retning Partiet skal gaa, er det igen et Mindretal, det konservative Folkeparti, der bestemmer, hvorledes Tempoet skal være for Venstre, for Regeringspartiet, Og indenfor det konservative Folkeparti bestemmer atter en lille, hidsig, nationalistisk Klike, hvorledes Tonen skal være. Og det er denne Tone, der bestemmer, hvorledes Ministeriets Retning skal være. Det har vi set i Sommer. Det var ikke den højtærede Statsministers Standpunkt fra den 23. Oktober 1918, der var ledende i den sønderjydske Politik, det var de ærede Medlemmer Hr. Holsteins, Hr. Drachmanns, Hr. Pürschels Anskuelse, der var bestemmende for den højtærede Statsminister. Det er et ganske lille Mindretal, der ikke, som Hr. Schmidt mente, hører til de fornemste, de grundigste, de dygtigste her i Landet, men til de hidsigste, de ivrigste, de mest fanatiske maaske her i Landet.

Parlamentarismen er blevet, ja, man kunde gerne sige, til et Diktatur. Det er ikke Proletariatets Diktatur, men det er en Slags Aandsdiktatur, idet et Mindretal af Aandsretninger i Virkeligheden dikterer, hvorledes Retningen skal være. Nu er Forholdet dette, at de forskellige Afskygninger, det gamle demokratiske, moderate Venstre, den mere radikale Fløj, som efterhaanden er kommet til, det Venstre, som hører til Indre Mission, det højtærede Erhvervsparti, det konservative Folkeparti, hører med til hele den store Hotelring, som